

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
MINISTARSTVA OBRANE BiH
ZA 2004. GODINU

Sarajevo, srpnja 2005.

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZIJSKO IZVJEŠĆE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Upravljanje i rukovođenje	5
3.2.	Planiranje i izvršenje proračuna	6
3.3.	Rashodi	8
3.4.	Nabava stalnih sredstava, roba i usluga	8
3.5.	Popis sredstava i izvora sredstava	9
3.6.	Program posebne namjene	9
3.7.	Informacijski sustav	10
4.	KORESPONDENCIJA	11
5.	Sažetak	11

I. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo). Revizija je ispitivala i usuglašavanja sa primjenljivim zakonima i funkcioniranje sustava internih kontrola.
- 1.2. Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za finansijska izvješća, postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sustava internih kontrola. Naša odgovornost je izraziti mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski temelj revizije sadržan je u Zakonu o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. Reviziju smo izvršili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućuje da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljena sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje i efikasno poslovanje.
- 1.4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Ministarstva za 2004. godinu prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Ministarstva na dan 31.12.2004. godine, osim za efekte koje na finansijska izvješća imaju sljedeće stavke :

- Nedovoljno pouzdan sustav internih kontrola u dijelu internog nadzora nad pojedinim poslovnim procesima, prvenstveno nad aktivnostima, planiranja i izvršenja proračuna, praćenju i izvješćivanju o izvršenju proračuna, primjeni propisa iz oblasti popisa imovine (točka 3.2; 3.3; i 3.5. Izvješća);
- Ministarstvo, u pojedinim slučajevima, nije postupalo sukladno propisima o nabavi roba i usluga (točka 3.4. Izvješća).

II. REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. Uvod

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) utemeljeno je Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH (Sl. Glasnik BiH broj: 5/03 i 42/03). Visoki predstavnik za BiH je, u svibnju 2003. godine, donio Odluku kojom se uspostavlja Povjerenstvo za obrambenu reformu (u daljem tekstu: Povjerenstvo) sa osnovnim zadatkom da utvrdi pravne mjere, kao i ustavne i zakonske odredbe neophodne za reformu obrambenih struktura BiH, sa ciljem prihvaćanja kandidature BiH za ulazak u Partnerstvo za mir. Istom Odlukom Povjerenstvo je zaduženo da, sukladno utvrđenim načelima, između ostalog pripremi zakone na državnoj razini, uključujući i državni zakon o obrani. Sve do prosinca 2003. godine kada je Visoki predstavnik za BiH, donio Zakon o obrani Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj: 43/03) kojim je reguliran jedinstven obrambeni sustav BiH, te poslove je obavljalo Stalno vojno povjerenstvo BiH.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH (Službeni glasnik BiH broj: 42/03) utvrđena je ovlast Ministarstva i to za:

Stvaranje i održavanje obrambenog kapaciteta, kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH; nadzor nad svim aspektima Oružanih snaga BiH; predstavljanje u međunarodnim odnosima vezano za pitanja obrane; izradu, pregled i ažuriranje obrambene politike BiH, koju odobrava Predsjedništvo BiH; izradu i odobravanje politika i propisa u pogledu organizacije, administracije, obuke, opremanja i uporabe Oružanih snaga BiH; osiguravanje da BiH poštuje međunarodne obveze vezano za pitanja obrane; aktiviranje jedinica pričuvnog sastava i kategorija pričuvnih časnika za sve operacije, izuzev planirane obuke; razmještaj ili uporabu bilo kojeg dijela Oružanih snaga van BiH za sve operacije ili aktivnosti obuke; izdavanje instrukcija načelniku Zajedničkog stožera BiH za uporabu ili razmještanje bilo koje postrojbe Oružanih snaga unutar BiH za potrebe koje nisu obuka; uspostavljanje postupaka za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, po ovlasti danom od Predsjedništva BiH; ustanovljavanje postupaka koji osiguravaju transparentnost funkcija Ministarstva i ostale ovlasti definirane u Zakonu.

U ožujku 2004. godine izvršeno je imenovanje ministra u Ministarstvu. U Ministarstvu su donijeli generalni Godišnji plan rada za 2004. godinu koji se uglavnom svodi na aktivnosti ispunjenja uvjeta za prijem Bosne i Hercegovine u Partnerstvo za mir kao i popunu upražnjenih radnih mjesta u ključnim dijelovima Ministarstva.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Stalnog vojnog povjerenstva (u daljem tekstu: SVP) za 2003. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji. Osvrtom na preporuke revizije, dane u navedenom Izvješću, utvrđeno je da je Ministarstvo, kao pravni slijednik SVP poduzelo aktivnosti na otklanjanju konstatiranih nedostataka i da su uočena unapređenja u poslovanju te institucije.

Realizirane preporuke:

- Izvršen je popis i uknjižena su u poslovne knjige Ministarstva donirana stalna sredstva;
- Uspostavljena je kontrola unosa podataka u ISFU sustav;

Aktivnosti koje su u tijeku:

- Dogradnja sustava internih kontrola donošenjem preciznijih pravila za uporabu sredstava reprezentacije i telefonskih usluga;
- Unapređenja pravila za pristup i uporabu informacijskog sustava.

Preporuke koje nisu realizirane:

- Planiranje i izvršenje proračuna nije u cijelosti realizirano kako je to navedeno u preporukama revizije;
- Propisi kojim se uređuju nabave nisu dosljedno primjenjivani.

3. Nalazi i preporuke**3.1. Upravljanje i rukovođenje**

Odredbama Zakona o obrani BiH propisano je da Ministarstvom rukovodi ministar i njegova dva zamjenika: zamjenik ministra obrane za politiku i planiranje i zamjenik ministra obrane za upravljanje resursima. Sve do svibnja 2004. godine Ministarstvo je poslovalo prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta SVP. U maju 2004. godine ministar obrane je donio Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (potvrđen od strane Vijeća ministara BiH 20.05.2004.god.), prema kojem su utvrđene osnovne ustrojbene jedinice Ministarstva i to: Ured ministra, Ured zamjenika ministra za politike i planove, Ured zamjenika ministra za upravljanje resursima, Generalni inspektorat, Sektor za politiku i planove, Sektor za izvještajno-sigurnosne poslove, Sektor za komandu, nadzor i komunikacije, računala i upravljanje informacijama; Sektor za upravljanje personalom, Sektor za nabavu i logistiku, Sektor za financije i proračun, Odjel za opće i zajedničke poslove, Ured za odnose sa javnošću. Za obavljanje zapovjedno-stožernih funkcija iz nadležnosti Ministarstva Zakonom o obrani uspostavljeni su: Zajednički štab Bosne i Hercegovine, Operativno zapovjedništvo Bosne i Hercegovine. Prema navedenom Pravilniku ukupno je trebalo biti 174 uposlena. Uvidom u personalnu dokumentaciju utvrdili smo da je na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu bilo uposleno ukupno 73. Revizija je mišljenja da je do zastoja u prijemu novouposlenih došlo zbog čestih reformskih procesa, specifičnosti procesa popune radnih mjesta za koja su predviđena profesionalna vojna lica, kao i zbog sporosti u provođenju procedura za prijem državnih službenika putem Agencije za državnu službu BiH.

Ured za reviziju preporuča rukovodstvu Ministarstva poduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju popune upražnjenih radnih mjesta kako bi se osigurali uvjeti za efikasno obavljanje i nadgledanje svih procesa u toj instituciji.

Utvrdili smo da je Ministarstvo usvojilo Program rada za 2004. godinu, a da prethodno nije tražena suglasnost na financijski aspekt tog programa od Ministarstva financija i trezora BiH. Ova obveza je propisana Odlukom Vijeća ministara BiH, o načelima za utvrđivanje unutrašnjeg ustrojstva uprave institucija BiH¹. Reviziji je prezentiran Program rada koji je sačinjen u svibnju 2004. godine, kao i planirani vremenski raspored rokova na realizaciji utvrđenih aktivnosti.

Sukladno važećim propisima² godišnja izvješća o poslovanju institucija BiH podnose se odvojeno i to financijsko izvješće se podnosi Ministarstvu financija i trezora BiH, a izvješće o radu se podnosi Vijeću ministara BiH. Prema našem mišljenju ovakav način izvješćivanja ne daje cjelovitu informaciju o poslovanju institucija, jer se na dva mjesta podnose izvješća sa različitim sadržajem koji pojedinačno ne prikazuju stvarno stanje o ostvarenim rezultatima poslovanja.

¹ Odluka Vijeća ministara BiH o načelima za utvrđivanje unutrašnjeg ustrojstva uprave institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj: 12/03)

² Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH (Službeni glasnik BiH broj: 5/03 i 42/03); Zakon o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2004. godinu (Službeni glasnik BiH broj: 23/04)

Preporučamo rukovodstvu Ministarstva da ubuduće prije usvajanja programa rada, prethodno pribavi suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH na financijski aspekt tog programa, kako je to propisano navedenom Odlukom Vijeća ministara BiH.

Mišljenja smo kako Ministarstvo treba sačinjavati zbirna godišnja izvješća koja će sadržavati izvršene i neizvršene planirane aktivnosti zajedno sa financijskim pokazateljima o izvršenju proračuna i financijskoj poziciji te institucije. Ovakvim načinom izvješćivanja, organi kojima se podnosi izvješće o poslovanju, imali bi na raspolaganju konkretne komparativne pokazatelje o realiziranim operativnim aktivnostima i utrošenim financijskim sredstvima za te aktivnosti, što bi, prema našem mišljenju, unaprijedilo kvalitetu ocjenjivanja poslovanja institucija BiH. Smatramo kako se ova unapređenja u izvješćivanju trebaju realizirati u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, uz prethodnu suglasnost Vijeća ministara BiH.

3.2. Planiranje i izvršenje proračuna

Analizom planiranog i izvršenog proračuna za 2004., revizija je ustanovila značajan nesrazmjer između odobrenog proračuna i izvršenog proračuna po svim proračunskim pozicijama, što je posljedica sporosti u popuni predviđenih radnih mjesta i neostvarenja planiranih aktivnosti po programima posebne namjene. Iz raspoložive dokumentacije u Ministarstvu nismo se mogli uvjeriti u koje namjene je utrošeno više uplaćenih sredstava od strane entitetskih ministarstava obrane na račun Ministarstva financija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 1.362.051 KM, namijenjena za financiranje Ministarstva za 2004. godinu.

Naime, plan rashoda Ministarstva za 2004. godinu u ukupnom iznosu od 4.927.600 KM utvrđen je Protokolom potpisanim u ožujku 2004. godine, od strane ovlaštenih predstavnika Vijeća ministara BiH, tadašnjeg sekretara SVP, kao i ovlaštenih predstavnika entitetskih Vlada. Prema tom Protokolu sredstva za financiranje Ministarstva za 2004. godinu osigurat će se iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2004. godinu u iznosu od 532.000 KM, Vlada Federacije BiH osigurat će iznos od 2.930.400 KM, a Vlada Republike Srpske osigurat će iznos od 1.465.200 KM. Također je navedenim Protokolom utvrđen dinamički plan financiranja Ministarstva, Zajedničkog stožera, Operativnog zapovjedništva i SVP kao i mjesečna dinamika upošljavanja. Projekcija proračuna izvršena je pod pretpostavkom da će u tijeku 2004. godine u Ministarstvu biti uposleno 160 izvršilaca. Prema tom dinamičkom planu u prva tri mjeseca 2004. godine financiranje je vršeno iz proračuna institucija BiH, a preostalih devet mjeseci financiranje se vršilo iz sredstava koja su uplaćivana iz entitetskih proračuna sa pozicija ministarstava obrane. Na osnovu naprijed usvojenog ukupnog proračuna Ministarstvo je sačinilo analitički plan rashoda i to: za tekuće izdatke 3.177.600 KM, kapitalne izdatke 600.000 KM i programe posebnih namjena u iznosu od 1.150.000 KM.

S obzirom da u tijeku 2004. godine nije izvršena planirana popuna radnih mjesta, kao i da nisu implementirani predviđeni programi posebne namjene Ministarstvo je krajem studenog 2004. godine sačinilo i dostavilo Ministarstvu financija i trezora BiH, revidirani plan rashoda kojim su utvrđene ukupne potrebe za financiranje Ministarstva u iznosu od 2.405.142,25 KM (struktura je prikazana u koloni 4. naredne tablice).

Ministarstvo je u dva navrata vršilo restrukturiranje revidiranog plana proračuna i to 18.01.2005.godine i 31.01.2005. godine u ukupnom iznosu od 27.000 KM (kolona 4 naredne tablice), a da prethodno nije zatražena suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH, kako je to propisano Zakonom o izvršenju proračuna za 2004. godinu.

Na temelju dokumentacije koja nam je prezentirana u Ministarstvu, utvrdili smo da su po osnovu preuzetih obveza po Protokolu, u tijeku 2004. godine entitetska ministarstva obrane uplatila 2.808.831 KM i to: Federacija BiH 2.000.000 KM i Republika Srpska iznos od 808.831 KM, što sa utrošenim sredstvima iz proračuna institucija BiH (532.565 KM) daje ukupan iznos raspoloživih sredstava za 2004. godinu od 3.340.831 KM. S obzirom da je izvršenje proračuna za 2004. godinu iznosilo 1.978.780 KM (kolona 8 naredne tablice), nismo se mogli uvjeriti, iz raspoložive dokumentacije u Ministarstvu, za koje svrhe je utrošen višak sredstava uplaćen od strane entitetskih ministarstva obrane za financiranje Ministarstva, u iznosu od 1.362.616 KM³.

Pregled planiranog proračuna i izvršenja proračuna Ministarstva za 2004. godinu prikazan je u narednoj tablici:

R. Br.	Vrsta rashoda	Odobreni proračun za 2004. god.	Revidirani proračun za 2004. god.	Restrukturiranje proračuna	Tekuća rezerva	Ukupno proračun za 2004. godinu (4+5+6)	Izvršenje proračuna za 2004. godinu	Odstupanje (7-8)	Indeks (8/7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Tekući izdaci	3.177.600	1.724.661	6.000	0	1.730.661	1.428.586	302.075	83
1.	Plaće uposlenih	2.000.000	1.033.332	-21.000	0	1.012.332	804.442	207.890	79
2.	Naknade troškova uposlenih	695.688	261.053	0	0	261.053	257.340	3.712	99
3.	Putni troškovi	100.000	138.750	0	0	138.750	98.209	40.541	71
4.	Izdaci za energiju	36.712	29.934	5.000	0	34.934	32.387	2.547	93
5.	Izdaci za komunalne usluge	60.000	62.989	12.000	0	74.989	74.391	598	99
6.	Nabava materijala	100.000	49.763	4.000	0	53.763	52.290	1.472	97
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	25.200	38.388	0	0	38.388	34.110	4.278	89
8.	Unajmljivanje imovine i oprem.	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	30.000	27.957	0	0	27.957	18.308	9.649	65
10.	Izdaci za osiguranje	30.000	321	6.000	0	6.321	6.011	310	95
11.	Ugovorene usluge	100.000	82.174	0	0	82.174	51.096	31.078	62
II.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Kapitalni izdaci	600.000	580.508	-6.000	0	574.508	525.181	49.327	91
1.	Nabava građevina	300.000	415.000	-6.000	0	409.000	371.395	37.605	91
2.	Nabava opreme-automobili	100.000	120.000	0	0	120.000	117.478	2.522	98
3.	Nabava ostalih stalnih sred.	200.000	45.508	0	0	45.508	36.308	9.200	80
IV.	Programi posebne namjene	1.150.000	99.973	0	0	99.973	25.013	74.960	25
	Vojno-diplom.predst. BiH u in.	470.000	20.300	0	0	20.300	9.946	10.354	49
	RACVIAC	120.000	0	0	0	0	0	0	0
	Inspekcija "Otvoreno nebo"		59.673	0	0	59.673	15.067	44.606	25
	PfP aktivnosti	200.000	0	0	0	0	0	0	0
	Ured PfP-a	360.000	0	0	0	0	0	0	0
	Druge inspekcije		20.000	0	0	20.000	0	20.000	0
V.	SVE UKUPNO (I. – IV.)	4.927.600	2.405.142	0	0	2.405.142	1.978.780	426.362	82
	Broj uposlenih	160					73		46

Manje ostvareni tekući izdaci u odnosu na planirane ukazuju na činjenicu da za Ministarstvo nije realno izvršeno planiranje proračunskih stavki. Najznačajniji razlog se odnosi na propušteno blagovremeno upošljavanje planiranog broja uposlenih u toj instituciji, a što je posljedica čestih reformskih procesa, specifičnosti procesa popune radnih mjesta za koja su predviđena profesionalna vojna lica, kao i zbog sporosti u provođenju procedura za prijem državnih službenika putem Agencije za državnu službu BiH.

³ Napomena: Ured za reviziju će u postupku revizije Ministarstva financija i trezora BiH za 2004. godinu ispitati utrošak više uplaćenih sredstava za financiranje Ministarstva.

Uvažavajući činjenicu specifičnosti načina utvrđivanja plana proračuna i specifičnosti osiguranja sredstava potrebnih za realizaciju tog plana Ministarstva za 2004. godinu, preporučamo rukovodstvu, da ubuduće prigodom planiranja proračuna prethodno izvrši analizu i procjenu potrebnih sredstava, predviđenih donacija, plana kapitalnih ulaganja i ljudskih resursa potrebnih za izvršenje operativnih planova, te da utrošak odobrenih sredstava prilagodi usvojenim operativnim planovima. Na taj način bi se potrebna sredstva za izvršenje planiranih aktivnosti te institucije svela u realne okvire. Također smo mišljenja da rukovodstvo Ministarstva u budućnosti treba poduzeti dodatne aktivnosti na uspostavi pravovremene komunikacije sa Ministarstvom financija i trezora BiH, a u cilju usuglašavanja visine potrebnih sredstava na izradi prijedloga proračuna za tu instituciju kao i odobrenju restrukturiranja rashoda, kako se ovakvi propusti u planiranju i izvršenju proračuna ne bi dešavali.

3.3. Rashodi

Revizijom izdataka telefonskih i poštanskih usluga utvrdili smo da Ministarstvo nije usvojilo pisana pravila i procedure koje se odnose na pravo na korištenje i ograničenja visine troškova fiksnih telefona. Ministarstvo je poduzelo određene mjere u racionalizaciji za korištenje fiksnih telefona, na taj način što je naslijedilo Odluku SVP o ograničenom pristupu uposlenih izlaznim telefonskim linijama.

Ured za reviziju je i u prethodnom izvješću davao preporuke rukovodstvu SVP da usvoji navedena pravila i procedure. Bez obzira na poduzete mjere racionalizacije, mišljenja smo da svako odlaganje usvajanja i primjene tih pravila može utjecati na ekonomičnost trošenja sredstava odobrenih za te namjene.

Revizijom izdataka za putne troškove utvrdili smo da za pojedine putne naloge nisu sačinjavana izvješća sa službenog putovanja (putni nalog broj: 10-50-2204/04 od 01.10.2004.godine; broj: 10-50-27590/04 od 16.11.2004.godine; broj: 10-50-402/04; od 16.12.2004.godine; broj: 10-50-4089/04 od 24.12.2004.godine), te da su uz iste isplaćene samo dnevnice za više dana provedenih na službenom putu, a da za ta putovanja nisu nastali drugi troškovi (prijevoz, noćenje i sl.). Iz raspoložive dokumentacije nismo se mogli uvjeriti u opravdanost nastalih troškova po tim putnim nalogima.

Po putnom nalogu broj: 07-50- 2385/04 od 15.10.2004. godine za izvršeno putovanje u Bratislavu – Slovačka, isplaćene su dnevnice u punom iznosu, iako su za tu osobu bili osigurani smještaj i ishrana za sve dane provedene na službenom putovanju, što nije sukladno Odluci Vijeća ministara BiH o načinu obračuna plaća i drugih naknada uposlenih u Vijeću ministara BiH, ministarstvima BiH i drugim institucijama i tijelima Vijeća ministara BIH. Navedenom Odlukom propisano je da se u navedenom slučaju pripadajuća dnevica umanjuje za 70% od propisane.

Ured za reviziju preporuča rukovodstvu da se prigodom obračuna i isplate putnih troškova pridržava propisa koji uređuju to područje, kako se ovakvi propusti u budućnosti ne bi ponavljali, a sve u cilju osiguravanja zakonitosti i ekonomičnosti poslovanja te institucije.

3.4. Nabava stalnih sredstava, roba i usluga

Revizijom smo utvrdili da Ministarstvo nije u svim slučajevima dosljedno primjenjivalo Odluku Vijeća ministara BiH o nabavi roba i usluga i ustupanju radova za potrebe institucija BiH.

Sljedeće nabave su poduzete bez provedene procedure za izbor najpovoljnijeg dobavljača, bez prethodnog pribavljanja najmanje tri ponude i bez suglasnosti Ministarstva financija i trezora BiH za neposrednu pogodbu:

- Izbor dobavljača »ZENKO« za ostali administrativni materijal u iznosu od 1.317,60 KM; izbor dobavljača »Park« Sarajevo za nabavu sitnog inventara u iznosu 570 KM; izbor dobavljača »AC QUATRO« Sarajevo i »KOREKS« Lukavica za usluge popravaka i održavanja vozila u ukupno testiranim iznosima od 2.254,41 KM i 488 KM; izbor dobavljača »PROVENT« Sarajevo za ostale stručne usluge u iznosu od 1.870 KM;

Ured za reviziju je u svom prethodnom izvješću skretao pozornost na ovu vrstu nepravilnosti u SVP i davao preporuke da se pojača nadzor nad primjenom navedenih propisa kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali. Međutim, pored usvojenih internih pravila i procedura, prigodom nabava roba i usluga izostala je kontrolna aktivnost kojom bi se otklonili ovakvi propusti.

3.5. Popis sredstava i izvora sredstava

Revizija je utvrdila da je Ministarstvo izvršio nepotpun popis sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na popis obveza prema dobavljačima, obveza za plaće i ostalih obveza prema radnicima. Naime, popisna komisija nije izvršila analitički popis obveza prema dobavljačima i uposlenim na dan 31.12.2004. godine, iz kog bi se mogla utvrditi struktura i visina pojedinačnih obveza.

Također smo utvrdili da popisno povjerenstvo nije u svom zapisniku evidentiralo manjak uredskog namještaja (jedna fotelja) niti je utvrđen uzrok nastanka navedenog manjka. U zapisniku Povjerenstva za popis stalnih sredstava navedeno je da se u Ministarstvu nalaze tuđa stalna sredstva, a za koja nije sačinjena popisna lista koja je trebala biti dostavljena vlasnicima na uvid i ovjeru.

Pored toga što predstavlja obvezu, potpun i na propisima⁴ proveden popis sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim financijskim izvješćima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

Mišljenja smo da je potrebno posvetiti više pozornosti prigodom organiziranja i vršenja popisa, te navedene aktivnosti obaviti kako to nalažu računovodstveni standardi kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

3.6. Program posebne namjene »Vojno - diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inozemstvu«

Revizijom utroška sredstava po navedenom programu posebne namjene utvrdili smo da Ministarstvo, na isplaćene naknade pomoćniku časnika za vezu u Centralnom zapovjedništvu SAD (imenovani ima prebivalište u BiH entitetu Republika Srpska), nije obračunavalo propisane obveze po osnovu poreza i doprinosa, iako takva vrsta naknade niti jednim entitetskim propisom nije oslobođenja plaćanja navedenih obveza.

Ministarstvo je revidiranim planom proračuna za 2004. godinu predvidjelo sredstva u iznosu od 20.300 KM u okviru programa posebne namjene »Vojno diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inozemstvu«.

⁴ Međunarodni računovodstveni standardi; Uputstvo Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika – institucija BiH na dan 31.12.2004. godine

Ukupno utrošena sredstva po navedenom projektu iznosila su 9.946 KM. Revizija je utvrdila da su navedena sredstva utrošena za isplaćene naknade (8.814 KM) i troškove reprezentacije (1.132 KM) po osnovu vršenja vojno-diplomatske misije pomoćniku časnika za vezu Bosne i Hercegovine u Centralnom zapovjedništvu SAD na Floridi.

Naime, ministar obrane BiH je, na osnovu odredbi Zakona o obrani i Odluke Predsjedništva BiH, donio Odluku o upućivanju pomoćnika časnika za vezu BiH u Centralnom zapovjedništvu SAD –a u Tampu - Florida i to 15.10.2004. godine, na razdoblje od godinu dana, sa zadatkom ostvarivanja veze i koordinacije između Ministarstva i Zajedničkog štaba BiH i Centralnog zapovjedništva SAD-a o svim pitanjima vezano za upućivanje Oružanih snaga BiH u misiju podrške miru u Irak. Imenovani časnik je Rješenjem ministra privremeno raspoređen na mjesto stručnog savjetnika za međunarodne vježbe i operacije podrške miru u Ministarstvu gdje ostvaruje prava iz radnog odnosa po osnovu utvrđene plaće u vrijednosti koeficijenta 3,8. Također je toj osobi istim Rješenjem utvrđeno i pravo na mjesečnu naknadu u iznosu od 2.380 USD, na temelju vršenja vojno-diplomatske misije i boravka u inozemstvu kao i 300 USD na mjesečnoj razini za troškove reprezentacije, koji će se isplaćivati po dostavljenim računima.

Ured za reviziju preporuča Ministarstvu da ubuduće prije isplata navedenih naknada, prethodno izvrši obračun propisanih obveza po osnovi poreza i doprinosa, te da u cilju osiguravanja zakonitog poslovanja pojača nadzor ovog poslovnog procesa, kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

3.7. Informacijski sustav

Informacijski sustav Ministarstva je u fazi uspostave. Trenutno se koristi mreža s jednakim pravima pristupa. Projektna dokumentacija za novi sustav je u formi nacrtu i trenutno se dopunjuje.

Osoba zadužena za upravljanje i razvoj informacijskog sustava bi trebala izvršiti analizu potreba, te ustanoviti trenutne i buduće potrebe na osnovu koje bi rukovodstvo Ministarstva trebalo kreirati strategiju razvoja informacijskog sustava, koja bi trebala odgovarati svim specifičnostima institucije. U strategiji razvoja treba definirati koji informacijski podsustavi mogu najviše doprinijeti povećanju efikasnosti u radu i u skladu s tim definirati prijedlog prioriteta realizacije.

Na osnovu definirane strategije potrebno je definirati informatičke projekte koji treba da obuhvate način povezivanja računara u lokalnu mrežu, kreiranje aplikativnih softvera i baza podataka, koje trebaju pružati podršku osnovnim poslovnim procesima Ministarstva. Potrebno je definirati sustav autorizacije pristupa resursima informacijskog sustava sa korisnicima kategoriziranim po različitim pravima pristupa pojedinim grupama podataka.

Nakon uspostave informacijskog sustava rukovodstvo Ministarstva bi trebalo kreirati procedure i interne akte koji definiraju pravila uporabe sustava u poslovne svrhe. Također, ovom prigodom revizija skreće pozornost rukovodstvu Ministarstva na potencijalni problem koji se može desiti zbog malog broja ljudi zaduženog za održavanje i razvoj informacijskog sustava, te im preporučamo da ovaj problem uzmu u razmatranje prije same uspostave sustava, kako ne bi dolazilo do zastoja u radu.

Ured za reviziju preporuča da se nakon uspostave planiranog informacijskog sustava propišu interni akti koji će definirati pitanja organizacijske kontrole nad informacijskim sustavom. Interni akti koje će biti potrebno donijeti su:

- Procedure korištenja informacijskog sustava
- Pravilnik o zaštiti i pristupu podacima
- Pravilnik o rezervnim kopijama podataka

Također smo mišljenja da bi se trebala jasno definirati zaduženja i odgovornosti svakog korisnika informacijskog sustava.

4. KORESPONDENCIJA

Ministarstvu je dana 12.07.2005. godine, uručen Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji za 2004. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i očitovanja na nalaz revizije.

U ostavljenom roku od 7 dana, Ministarstvo nije dostavilo očitovanje i primjedbe na Izvješće revizije.

Izvješće za Parlamentarnu skupštinu BiH predstavlja Izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća.

5. Sažetak

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Ministarstva, sukladno odredbama Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH i INTOSAI standardima, uz uvažavanje općih uvjeta okruženja u kojim je poslovalo Ministarstvo. Revizijom smo utvrdili određeni broj nepravilnosti i nedostataka:

- Proces planiranja i izvršenja proračuna nije urađen kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definiranih ciljeva i zadataka poslovanja (točka 3.2. Izvješća);
- Nedosljednost u primjeni propisa koji uređuju obračun i isplatu putnih troškova (točka 3.3. Izvješća);
- Nedosljednost u primjeni propisa koji uređuju područje nabave stalnih sredstava, roba i usluga (točka 3.4. Izvješća);
- Popis sredstava, obveza i potraživanja nije urađen sukladno važećim propisima koji uređuju to područje (točka 3.5. Izvješća);
- Propusti u dijelu primjene propisa koji uređuju obračun i uplatu poreza i doprinosa na isplaćene naknade pomoćniku časnika za vezu u SAD (točka 3.6. Izvješća).

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Samir Mušović

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Dragan Kulina